

Előfizetési árak:

ostán vagy házhoz küldve:

Egész évre. 20.— kor.

Félévre . 10.— kor.

Negyedévre 5.— kor.

Egy hónapra 1.70 kor.

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy cm. területenként 8 fillér.
Nyiltér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Idő küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felolós szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Munka nélkül.

Debreczen, szept. 5.

A társadalmi gazdaságtan egyik legfontosabb problémája a munkáskérdés, melynek egyik legjelentősebb ágát a munka nélkül álló munkásoknak munkához juttatása képezi. A munka jelenti a társadalmi rendet, a munkanélküliség a forrongást, az elégedetlenséget és a nyomort. Nagyon természetes tehát, hogy úgy a szociológusok, mint a társadalom gyakorlati vezetői, az egyes államok kormányai foglalkoznak e kérdéssel, mert foglalkozniok vele kötelesség és mert a kérdés hevesen kopogtat ajtónkon s ha meg nem hallgatjuk, erővel is betör hozzánk.

Azon intézkedések, melyeket az európai államok a munkanélküliség megszüntetésére nézve tettek, legnagyobb részben mind a legújabb korból valók, bár Schweiczbán, Belgiumban, Német- és Franciaországban már a múlt század közepe táján érdekes kísérletek tettek oly irányban, hogy a munka nélkül állók ideiglenes segélyezése munkával ellátásuk útján eszközöltessék. Ily kísérletek emlithetők:

a német keresztyén utasfogadók (christliche Herbergen zur Heimat), a leányfogadók, ellátó állomások, a munkásgyarmatok. Valamint ily kísérletül tekinthetők az Angliában az „üdv hadserege“ által felállított munkástelepek, a Bréma mellett létesített Otthongyarmat (Heimat-Colonie) és a Párisban Robin plébános által alapított párisi munkás szálloda (Maison hospitaliere pour les ouvriers Sans asyle et sans travail.)

Ez intézmények a munkások egyenes segélyezését kizárják s a munkaadás által kívánják a kérdés megoldását. Ezekhez járulnak az újabb időben az ugynevezett inségmunka alkalmazása, a munkás-titkárságok és a munkásközvetítés.

Ez utóbbi látszik leghasznosabb s legtermészetesebb módnak a munkanélküliség megszüntetése ellen. Ez intézmény azonban nem egykönnyen valósítható meg és sokszor több kárt, mint hasznot okoz. Általában beigazolt tény, hogy a munkások nem képesek a közvetítésnek eleget tenni s még a nemrég megszüntetett párisi munkásbörze, mely pedig óriási ará-

nyaival hatalmas eredményeket lett volna képes elérni, sem tudott a feladatnak megfelelni.

A munkásközvetítés községi szervezése szintén figyelemreméltó kísérletet képez e téren.

A magán munkásközvetítési intézetek által üzött visszaélések hozták létre Franciaországban a munkásbörzét, melyek azonban a kellő eredményt elérni képesek nem voltak, mert a hatósági közvetítés iránt a munkások ellenszenvvel viseltetnek, másrészt a magánközvetítők ügyessége rendkívül megnehezíti a hatósági intézetek helyzetét.

A budapesti munkásközvetítő intézet ily hatósági támogatás alatt jött létre, melynek kezdeményezője az Országos Iparegyesület volt s a kereskedelmi miniszterium, Budapest székes főváros és a budapesti kereskedelmi és iparkamara pártfogása alatt áll.

Ez intézethez Gelléri Mór, a kiváló iparos szakférfiu értesítése szerint, kinek „Harcz a munkanélküliség ellen“ czimű munkájából vettük adatainkat, öt hónapi fennállása alatt 43,075 munkás fordult kéréssel, míg 12,530 munkást ke-

TÁRCZA.

Viharban.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —

Irta: Koncz Ákos.

Már mindnyájan együtt voltak a tágas szalonban, csak épen Darayné hiányzott, aki nélkül pedig hiányos volt volna a délután programja, mert ma neki kellett elbeszélni fiatal élete szenvedésekben gazdag történetét. A kis városban ugyanis az ur asszonyok azt határozták, hogy hetenkint egyszer összejönnek egymás szalonjában és elmondják életük apróbb nagyobb eseményeit. Darayné nem régen telepedett le a kis városban és mivel az asszonyok új barátjükről csak annyit tudtak, hogy ropant sokat szenvedett, kétszeres érdeklődéssel várták érdekesnek ígérkező vallomását és elbeszélését.

Már-már nyugtalanokdni kezdett a társaság, midőn benyitott Darayné, kimentve késését azzal, hogy indulása pillanatában vendégei érkeztek.

A társaság csakhamar körülülte a szalonszalt és várva-várták a szép asszony elbeszélését.

Darayné bocsánatot kért, ha netalán szomorú lesz a történet, mely az ő szívének története és az utolsó betűig igaz. Majd hóféhér, formás kezeivel végigsimítva homlokát, mintha a múltból visszatérő emlékeket akarná elűzni a következőkben beszélt el boldogtalan élete történetét.

*

Tizenhét éves voltam, mikor férjhez adtak. Nem kérdezték tőlem, hogy szeretem-e

azt a férfit, akit nekem szántak, de hasztalan kérdezték volna, mert fogalmam sem volt attól, hogy mi az a szerelem. Kicsi gyermekkoromtól kezdve zárdában neveltek s ugyszólván semmit sem tudtam a világról, a világról lemondott lelket között. Nem lehet tehát csodálni, hogy mikor hazakerültem, idegenül éreztem magamat otthon és visszavágytam a csöndes falak közé, hol a szeretetben és gyöngédségben, mely körülvettem, boldog voltam. Ez bosszantotta anyámat, ki szerette a fényt, a zajt és a társaságot. Házunk mindig tele volt vendéggel, egymástérték az összejövetel, melyekben nekem mindig kifáradt a lelkem. Egy-egy éjszakázás után valóságosan kimerültem, nem annyira a gyöngeségtől, mint inkább attól a léha társaságtól, mely a muló élet színes pillangóit kergette, hiányozván belőle minden mélység, minden komolyság és minden eszmény.

Mindazt a szépet, nemeset és jót, melyt a zárdában láttam, nem találtam fel új otthonomban, vágyva vágytam tehát egy más kör után, hol komolyabban gondolkozhatnak az emberek. Éreztem, hogy ez a világ, melyben éltem, nem nekem való és épen azért keresve-kerestem a szabadulás módját.

Egyszóval elhagyatottnak és szerencsétlennek éreztem magamat s csakis ennek tulajdoníthatom, hogy midőn Daray Tibor megkért, habozás nélkül igen-t mondtam. Jó családból való gazdag fiu volt és én könnyelmű, vagy talán inkább tapasztalatlan szívvel azt hittem, hogy ha boldog nem is, de elégedett leszek mellette.

Az első hónapokban nem is volt semmi bajunk. Férjem gyöngéd és figyelmes volt irányomban és én lassankint megszerettem

s nem egyszer adtam hálát a jó Istennek, hogy őt adta élettársamul. Társaságokba nem igen jártunk. — Ugy láttam, hogy férjem boldog a mi kis körünkben, nem akartam tehát erőszakkal belesodorni a nagy világ zajába, melyből nőtelen korában úgy is bőven kivette részét. Őt teljesen elfoglalta gazdasága, én pedig a háztartást vezettem s ha mindketten elfáradtunk, egymás mellé ülve, jövőnkéről, boldogságunkról beszélgettünk.

Két év múlva fiunk született. Kedves, szőke gyermek, szakasztott az édes apja. Örömről határtalan volt és a mindenható szülői érzés még boldogabbá tett bennünket. Férjem ez időtől kezdve még szorgalmasabb és takarékosabb lett. Kettőnkért élt és talán csak kettőnkért szeretett a világon. Minden szabad percét velünk töltötte s a bölcsőnél oly szépen lerajzolta gyermekünk jövőjét, hogy én anyai büszkeségemben életem legédesebb örömkönyeit akkor sirtam el.

Mi terveztünk, nem szűnő, soha el nem muló boldogságról álmodoztunk, de a ketyetlen sors összetörte reményeinket. Gyermekünk hosszú betegség után meghalt. Közel voltunk mindketten az örülethez. Mikor a temetésről hazajöttünk, órákig elültünk egymás mellett, téveteget szemekkel nézve a semmiségbe. Valami hang azt sugta rettenetes fájdalom közepette, hogy e gyermekkel eltemettük boldogságunkat is. Nem tudtuk egymást vigasztalni, megfagyott a szó ajkainkon, mikor a bölcső üresen maradt helyére néztünk. Egyike sem volt oka e rettenetes szerencsétlenségnek és lélekben talán ő is, én is, egymást okoltuk a gyermek haláláért. Titkon, egymás nélkül jártunk ki gyermekünk sírjához elvesztett boldogságunkat siratni...

restek a munkaadók, az intézet azonban csak 6067-nek tudott munkát adni. A budapesti munkásközvetítő intézet tehát ezidőszere csak nagyon kis részben felel meg hivatásának s célját elérni csak akkor fogja, ha — mint tervezve van — hatáskörét és szervezetét az egész országra kiterjeszti.

Egyébiránt magában az intézet vezetőségében a hibát keresnünk nem kell, miután a csekély eredmény a kedvezőtlen közgazdasági viszonyoknak s az ennek folytán néhány iparágban előállott válságnak tulajdonítható.

A munkanélküliség megszüntetésére nézve hatalmas tényezővé válhatik a még csak fejlődésben levő munkásbiztosítás intézménye. Ez intézmény Svájcban veszi eredetét és önkéntes vagy kötelező, azaz kényszerbiztosítás.

A biztosítási kényszert Basél városa a múlt év végén törvényerőre kívánta emelni, de az u. n. kisiparospárt ellenezte azt s szavazás alá bocsátatván a kérdés, a népszavazás eredménye az lett, hogy 5458-an szavaztak ellene és csak 1199-en mellette, holott a munkások maguk vagy 2500 szavazattal rendelkeztek. Hogy miért voltak ellene a munkások annak, azon magyarázatát adják Svájcban, hogy a munkások véleménye az volt, mikép a biztosításnak csak a gyöngé munkások veszik hasznát, hogy a külföldi munkások, kik a biztosításból kizárva lesznek, előnyben részesülnek, mert nem fizetnek értük járulékot. És leginkább a kisiparosok

elleneztek azt, mondván, hogy a befizetések, a sok bejelentés és bérelvonás akadályozzák iparuk folytatását és főleg attól tartottak, hogy a legények könnyebben fognak a munkából kilépni, vitás kérdésekben nehezebben fognak engedni, ha az új intézmény nekik előnyöket biztosít.

Másutt azért ellenzik a biztosítást, mert azt mondják, hogy a szolid, képzett munkáselem nem szívesen támogatja ez intézményt, mert kiöli a munkásból az önségély iránti érzéket, a biztosítás csekély előnye tartóztatja a munkátlanokat a munkaközvetítés előnyeinek kihasználásától s végre a munkaadók nehezen érintkezhetnek a munkásokkal, mert ezek a biztosítás előnyeiben bizva, nem engedelmeskednek.

A mi az önkéntes biztosítás eszméjét illeti, annak alapelvei, a mint a Bernben létesült intézet alapszabályai mutatják, a következők:

A munkás havonként 20 centet — körülbelül 20 fillért — fizet a pénztárba; munkanélküliség esetén a nőtelen munkás egy, a nő és családos munkás másfél frankot kap naponként; a segély legfeljebb két hónapon át élvezhető. Bern városa 5000 frankkal szubvencionálta évenként e pénztárt, még sem tudott az évek folyamán ez intézet nagyobb haladást felmutatni. Annyi bizonyos a berni tapasztalatok után, hogy a munkanélküliség ellen való biztosítás csak úgy lesz életrevaló, ha kötelező

lesz, ha egyelőre bizonyos kategóriákra szorítkozik, ha a munkaadók hozzájárulását kimondják, a munkások betéteit mérséklék és a teljesen munkaképtelen egyénekről az intézmény keretén kívül gondoskodnak.

Mint ezekből látszik, a biztosítási kérdésnek még sok megoldásra váró része van s hogy egyelőre nekünk magyaroknak nincs más feladatunk, mint a kérdés megoldásának kísérleteit figyelemmel kísérni. A mi azokból jó, az megmarad, a mi hasznavehetetlen, az elenyészik. A munkanélküliség kérdése azonban már aktuális s azt figyelmen kívül hagyni többé nem lehet. A munkásközvetítő intézet időszaki kimutatásai megdöbbentő képét tárják fel előttünk a munkanélküliség állapotának, melynek megszüntetése a kormánynak és a társadalomnak elsősorú feladatát képezi.

A Reichsrath feloszlásának terve, a mint az a pártok organumainak nyilatkozataiból egész határozottsággal megállapítható, egyetlen politikai párt körében sem találkozik tetszéssel. Egyes pártok attól tartanak, hogy az új választások során néhány mandátumot veszítenek, a csehek pedig azt hangoztatják, hogy ő nekik új választásokkal mit sem áthatnak. A lengyel klub külön küldöttséget fog meneszteni a hadgyakorlatokra az akkor Galicziában időző uralkodóhoz, mely kérni fogja a felséget, hogy a birodalmi gyűlést fel ne oszlassa. Beavott körökben azonban mindezt hiábavalónak tartják, mivel a döntés már előbb bekövetkezik s nincs kizárva, hogy már a legközelebbi jövőben megjelenik a feloszlató császári leirat.

Emlékszem rá, szép őszbe hajló nyári alkony volt. A fák már hullatták leveleiket, mintegy beszélve a mulandóságról, melynek pusztá gondolata is fáj a szívnek. Én a verandán ültem, mikor férjem borus homlokka megérkezve, hidegen köszöntött. A szemem megteltek könnyekkel, letettem munkámat, hozzám mentem és átkaroltam. Az a nagy, hatalmas, erős ember erre elkezdett sirni s lepergő könnyei összevegyültek az enyéimmal. Majd kért, hogy ne nehezeltsek reá, mert ő szeret most is és egyedül én vagyok az, ki mellett megfázott lelke fel fog melegedni. És mikor biztosítottam őt, hogy most még jobban szeretem őt, mint valaha, átölelt és én úgy éreztem, hogy a férjem csókjában visszanyertem szerelmét, melyben fájdalmas lelkemben kételkedni kezdett.

Hogy egy kissé szórakozzék, azt indítványoztam, hogy mennék el néhány hónapra egy külföldi körútra. Ugy gondoltam, hogy ha kiragadom megszokott köréből, némileg feledni fogja pótolhatatlannak hitt veszteségét. Eleinte nem akart elszakadni a kis sirtól, de végre az én és házi orvosunk rábeszélésére beleegyezett az utazásba. Néhány nap alatt összekészültünk s még egyszer elbucszva gyermekünk nyugvóhelyétől, megindultunk az Alperek felé.

A genfi tó partján hosszabb időt töltöttünk, hol megismerkedtünk egy családdal. A villában szomszédos szobában laktunk és csakhamar megbarátkoztunk. En örültem e véletlennek, mely összehozott bennünket e francia családdal, kik szintén üdülni jöttek a világ eme legszebb paradicsomába. Egyező természetűnk és gondolkozásunk csakhamar benső barátságot szőtt közöttünk és én végtelen boldog voltam, mikor láttam, hogy

Tibor is elfeledi egy pár órára a vidám társaságban gyöttrő fájdalmát.

Villersék sokat beszéltek egy özvegy asszonyról, ki távoli rokonságban volt velük. Annyi szépet és jót mondtak ez előttem még ismeretlen nőről, hogy érthető kíváncsisággal vártam a napot, melyen megérkezik. A mint Villersétől megtudtam, egy francia bankárnak volt özvegye, férje fiatalon elhalt s azóta kis fiával a legnagyobb visszavonultságban élt birtokán s most is csak azért hagyta el magányát, mert nem tudott ellentállani azon szíves hívásnak, melylyel a Villers-család a szép vidékre csalogatta.

Madame Lucy — nevezzük csak keresztnevével — csakugyan megérkezett néhány nap múlva. Villersékkal mi is előbb mentünk az igazgatósági lakig. A mint leszállt a kocsirol és felvetette fátyolát előttem, láttam a világ egyik legszebb asszonyát. Sötét hajához és lenvirágszínű szemeihez pompásan illett a fekete ruha. Csodálatos szépsége mellett megnyilatkozó kedvességével pedig a találkozás első pillanatában belepopta magát mindnyájunk szívébe.

Vele jött mintegy öt évesnek látszó fiacskája, kit mikor közelebről megnéztem, egy pillanatra elállott szívem verése. Szakasztott olyan volt, mint az én elhunyt gyermekem. Ugyanaz a kedves mosolygó arc, kék szemek, lengő szőke haj, mint egykor az enyémmek.

Madame Lucy a hosszú ut fáradalmát kipihenendő, megérkezése estjén nem jött le az étterembe, hanem szobájában vacsorált. Mi Villersékkal még beszélgettünk egy kis ideig, de csakhamar szobánkba mentünk, mert férjemen szokatlan roszkedvőséget vagy inkább valami titkolt fájdalmat láttam, mit

főleg annak tulajdonítottam, hogy elhalt gyermekünk és Madame Lucy kis fia között láttott feltűnő hasonlóság ismét felszakította apai szívének gyögyuló sebéit.

Nem is említettem volna a Madamot és fiát, ha férjem így nem szól hozzám, mikor Villerséktől elváltam.

— Láttad és megfigyelted a gyermekemet?

Mintha nem értettem volna a kérdést így feleltem: melyik gyermeket?

— Azét a francia asszonyét!

— Igen, gyönyörű gyermek. Szakasztott olyan, mint a mi kis Elemérünk volt.

— Te is úgy találd? — folytatá férjem a beszédet és szemei szokatlanul ragyogni kezdtek a benső örömtől. — Alig várom, hogy holnap találkozam velük. Hátha a kis fiu lelke is hasonlít a mi kis angyalunkhoz, kinek elmulása letarolta minden reményemet.

— Ne igazsd fel magadat, édesem, — felelém neki szeliden. — Nyugodjál meg a fensőbb akaratban, mely magához vette gyermekünket. Férfi vagy, végy erőt fájdalomdon. Jó az Isten s talán még kipótolja nagy veszteségünket s te ismét az a boldog ember leszel, mint voltál, mikor még élt gyermekünk és engem szerettél...

E szavakra odajött hozzám és így szólt zokogva, mint egy gyermek:

— Oh ne vádolj édesem! Szeretlek én most is, bár nem az egész szívemmel, mert felét magával vitte kis fiunk sírjába. De én erről nem tehetek. Bocsáss meg és szeress, mint ahogy eddig szerettél. Igyekezem erős lenni... feledni és téged ismét egész szívemmel szeretni.

Biztosítottam férjemet, hogy a nagy csapás óta százszorosan jobban szeretem és

A horvát püspökök törekvése.

— A glagolit-ritus, —

— szeptember 5.

Az utóbbi időben gyakran emlegetik az ó-szláv ritus behozatalát a horvátországi róm. kath. latin szertartású egyházakban. Zágrábban épen most katolikus kongresszust tartanak, melynek egyik tárgya a glagolit-mise behozatala.

Ez a glagolit az ó-szláv törzsek egyikének nyelve volt, de már a glagolit-nyelv kihalt. Az adriai tenger északkeleti partjain, a régi Illyricumban használták ezt a nyelvet a szlávok. Állítólag Szent Jeromos, ki muraközi születésű, szláv ember volt, csinálta meg a glagolit abc-t, a görög abc-ből. Ugyanebből a görög abc-ből készült a Czirill-féle betű is, de jóval később. A Czirill-betűt a görög-keleti egyház a mai napig megőrizte, míg ellenben a glagolit-betűket és a glagolit-nyelvet a róm. kath. latin-szláv világ használta. Ezeket a szögletes, ezikornyás glagolit-betűket aztán később a horvátok és dalmáciaiak a gömbölyű latin betűkkel váltották fel. A glagolit-nyelv és betű inkább csak a templomi könyveknél és egyházi használatban maradt meg itt-ott, míg ellenben a horvát nemzeti irodalom a latin betűket használja, a horvát templomokban a latin ritus érvényesült az egész vonalon.

A latin, illetőleg ősrégen a glagolit-nyelv használata különböztette meg elejétől fogva a katolikus horvátokat a görög-keleti szerbektől, melyek nemcsak egyházi könyvekben, de még nemzeti irodalmukban is a Czirill-betűket használják a mai napig. Ez Czirill-betű képezi tehát az éket a horvát és szerb, a délszlávok e két nagyobb népcsaládjá között. Ez a ritusbeli különbség és a keleti egyház-szakadás azután a szerb és horvát között majdnem áthidalhatatlan utat

alkot a mai napig, holott vérbeli testvér a szerb és horvát.

Állítólag Strossmayer diakovári püspök azt ígérte Rómában, hogy az összes délszlávokat vallásilag egyesíti. De eddig legfeljebb csak az ellenségeskedés növekedett a szerbek és horvátok között, kik tudvalevőleg egymást engesztelhetetlenül gyűlölik. Épen azért a délszlávok vallási és politikai egyesítése czéljából majdnem érthetetlen a glagolit és az ó-szláv liturgia követelése, mert ezen a réven a szerbek ugyan soha sem egyesülnek a horvátokkal. — Hisz a Czirill-betű ősi ellenlábasa a glagolitnak. A glagolitban tehát soha sem lehet meg az unio, mert a szerbek, a horvátok ősi ritusáért, bizonyára nem cserélik fel a saját nemzeti ritusukat és betűiket.

De a glagolit a tulajdonképeni modern horvát nyelvnek és irodalomnak is hadizenetet jelent. Mert a horvát élő, virágzó nyelv, mely a latin ortográfiával él. Ez alapon fejlődött a horvát individuális irodalom, mely teljesen önálló a többi szláv irodalmakkal és nyelvvel szemben. Miként a lengyel politikai okokból nem fog eloroszosodni, ép úgy a horvát nemzeti önállóságáról nem fog lemondani vallási okok miatt.

Az egyházban igaz, hogy a szent tradíciók súlylyal bírnak. Ilyen szent tradíció lehet ez a glagolit, ó-szláv ritus is. De ez a glagolit lassankint már teljesen elenyészett. A pannon-szlovén, ó-szláv nyelvet ma már legfeljebb a tudósok értik, mint a latint és görögöt. Mert ezt a glagolit-ritust és stílust a pápák csak különös privilégiuma gyanánt engedték meg néhol. Így tulajdonképen tiszta ó-szlovén egyházi nyelvet glagolit-írással a Szent Ferenc-rend dalmát tartományának csak két konventjében engedték meg. A szláv ritus behozatala újabb szláv mozgatom, mely tehát inkább a szerb és a

a modern horvát nyelv és irodalom ellen irányul.

A mi a római kuria álláspontját illeti, az perhorreszkálja a ritusok nyelvének szaporítását. A horvát vagy a szerb élő nyelv használatát a misében meg nem engedi. Csak a kihalt ó-szláv glagolitot tűri meg, mert ez tényleg a ritusok nyelve közé tartozik. De ezt a glagolit ó-szlávot meg a mai horvát épúgy nem érti, mint nem érti a latint sem. Felesleges munka tehát egy megszokott holt nyelv helyébe egy másik, szintén holt nyelvet tenni. Különbösen is a római kuria a glagolit-nyelv használatát csak a régi pannon-szlovén területen, a melyek a régi Illyricum területét alkották, hajlandó engedélyezni. De nem általánosan Horvátországban. A római kuriától mi sem áll távolabb, minthogy élő nyelveknek, nemzeti-ségi törekvéseknek adjon előnyöket az egyházban. A római katolikus egyetemes egyházban visszautasítják a nemzetiségi separatizmust. Egyetlen kivételt tettek a magyarországi románok javára, kétszáz évvel ezelőtt. A román az egyetlen élő nyelv tehát, melyen a katolikus egyházban misézni szabad. Több élő nyelven nem misézhetnek. Ezt az engedelményt is kezdetben abból a ezébből tették, hogy a román és a latin nyelv rokonsága folytán később latinizálják a románokat. Azonban annak idején a jezsuiták latinizáló föllépése, mely kissé erőszakos is volt, oda vezetett, hogy az egyesült románok egy része elszakadt és görög-keleti, nemzeti alapon szervezkedett. Ez a nemzetiségi módszer a legnagyobb akadályá különben a keleti és nyugati egyház egyesülésének, mivel a keleti egyház elve a nemzeti alapon való szervezkedés, az élő nyelv használata, a nyugati egyházé pedig az egyetemesség, az élő nyelvek eltiltása a miséből.

életem egyetlen czélja az, hogy mellettem elfeledje a lelkünket ért csapást. Erre megnyugodott, lefeküdt s mikor reggel felébredt, nyomát sem láttam férfias szép arcán annak a nyugtalanságnak, mely az elmúlt este lelkét eltöltötte.

Madame Lucy csakhamar beolvadt a társaságba és már az első napokban meghódított mindnyájunkat szépségével, szellemével és szeretetreméltóságával. Férjem kevés részt vett társalgásunkban, mert folytonosan a kis Maurice-val foglalkozott. Elment vele virágot szedni, pillangókat kergetni s a gyermek rövid idő alatt annyira megszerette, hogy esténként sirva vált el tőle s kora reggel már ott várta szobánk ajtajánál.

Férjem a szó teljes értelmében boldog volt, de én agódtam. Félttem attól az időtől, midőn majd válnunk kell. Tudtam, hogy távozásunk nem lesz minden megrázkódtatás nélkül. Aggodalmamat közöltem is az orvosnal, ki azonban megmosolyogta sötét sejtelmemet, muló idegességnek tudva be férjem rajongását az idegen gyermek iránt.

Néhány hét múlva hűvösre válván az idő, elhatároztuk, hogy mindannyian hazatartunk. Indulásunk napja előtt való utolsó délután azonban férjem kívánságára kirándulást tettünk a vidék egyik-két szebb pontjára. Egy darabig kocsikon mentünk, azután gyalog folytattuk utunkat a vezetők által feldíesért hegyesues felé. Gyönyörű délután volt. A napsugár ölekezett az alpesek hófehér havával, a hegyi pásztorok jámbor dala felhangzott az alattunk elterülő s kis esobogó patakokkal átszelt völgyekből, a kék égen nem látszott egy bárány felhőske sem s a tiszta hegyi levegő összevegyülve a lekaszált füllatával, valami

megmagyarázhatatlan édes érzéssel töltötte el egész valónkat.

Egy órai gyaloglás után megpihentünk a puha fűszőnyegen. A vezetők letették megrakott táskájukat és mi asszonyok csakhamar összeállítottuk az ozsonnát. Voltunk összesen vagy tizenketten. Mig mi teát forrasztunk, addig a férfiak egy kissé távolabb tőlünk csoportba verődve távesövekkel csodálták a szép természetben a Mindenható csodás hatalmát.

Az ozsonna pompás hangulatban folyt és én esküvőm napja óta soha sem láttam oly boldognak férjemet, mint ezen a délután. Mintha régi szelleme egyszerre visszatért volna. Lelkem gyönyörűséggel, édes érzéssel telt meg a tapasztalásra és most már igazán hittem, hogy aggodalmam, — melyet az orvossal közlöttem — alaptalan volt.

Már majdnem végeztünk az ozsonnával, mikor észrevettük, hogy egyik vezető kezét szeméi fölé tartva, figyelmesen nézte az égboltozatot. Csak pár pillanatig tartott vizsgálódása, mert sietve jött hozzánk, figyelmeztetve, hogy még alkonyatra vihar lesz. Mi megmosolyogtuk az öreget, ki azonban még egyszer feltekintve az égre, határozottan kijelentette, hogy a lehető leggyorsabban készüljünk, mert a hegyek tulsó oldaláról egy óra múlva okvetlenül ránk szakad a vihar s ha nem tudjuk elérni a menedékházat, nagy veszedelem érhet bennünket.

Az öreg igazat mondott. Alighogy felkerekedtünk, valami csodálatos szürke fátyol borult a kék égre. Pár pillanat múlva nem láttuk a napot és egy-egy hűvös szellő suhant el felettünk. A felhők mindinkább gyülekeztek, vastagodtak és egyszerre egy

fényes villám cikákozott végig az égboltozaton, nyomában egy iszonyu dördüléssel, melyet százzszorosan vertek vissza a sziklafalak. Már alig láttuk egymást a homályban s a vezetők meggyújtva szurokfáklyáikat az Ave Mária-t mormolva, nógattak bennünket a gyorsabb leszállásra.

A félelem a szó teljes értelmében megneimitott bennünket és a szakadó esőben hol előre, hol hátra csuszva, menekültünk azon irány felé, melyet a vezetők biztosnak mondtak. E hely egy óriási sziklasátor volt, mely alatt a kirándulók sokszor meghúzódtak a viharok előtt. A cikákozó villámok fénye mellett láttuk is, hogy közel vagyunk és csakugyan néhány perc múlva el is értük azt sárosan, dideregve nedves ruháinkban.

A nagy ijedtségben csak most vettük észre, hogy férjem és a kis Maurice elmaradtak. A vezetők fáklyái alvófényben voltak s köröskörül mindenütt pokoli sötétség, melyet csak időként világított meg egy-egy irtózatos csattanás. Hangunk elveszett a természet rettenetes harszajában s Madame Lucyval kétségbeesetten rohantunk visszafelé, anélkül, hogy az irányt tudtuk volna. Én férjemért, ő meg gyermekeért agódtam. Vakmerővé tett bennünket a kétségbeesés s vakon rohantunk a köves uton, nem is ügyelve a vezetők és társaink kétségbeesett kiáltására.

Ami azután történt — folytatá Darayné — azt talán jobb volna örökké elfeledni. Egy pár másodpercig világos lett az egész fekete égboltozat cikákozó villámokból, melyeknek fénye mellett a felettünk álló kopár sziklacsucson ott láttuk férjemet zilált hajjal, kalap nélkül, ölében a kis Maurice-szel, kit karjával szenvedélyesen ölelve tartott. Kiál-

A kínai háború.

— Express tudósítás. —

Budapest, szept. 4.

A diplomácia tartja még mindig kezében a kínai kérdés kulcsát. A tárgyalások folyamatban vannak az orosz javaslatról, a melyre vonatkozólag ma az a feltűnő jelentés fekszik előttünk, hogy az Egyesült-Államok kormánya egyáltalán nem fogadta el azt feltétlenül, sőt inkább azt kívánja, hogy a nemzetközi csapatok Pekingben maradjanak. Ugyanez Japán álláspontja és Németország körülbelül szintén ezen a nézeten van, habár — hir szerint — elvileg nem ellenzik, hogy a követések Pekingből Tien-Csinbe helyeztessenek át, míg a csapatok továbbra is ott maradnának. Igen figyelemre méltó, hogy Franciaországban szintén merülnek fel kételyek az orosz javaslat helyesége és kivihetősége iránt. Az angol sajtó folytonosan a leghevesebben támadja Oroszország meglepő fordulatát és annak a reményének ad kifejezést, hogy Angolország ebben a kérdésben a hármasszövetséghez tartozó hatalmasságokkal karöltve fog haladni. Miután a diplomáciai tárgyalások, a mint fennebb említettük, még folyamatban vannak, azért egyelőre nem mondhatunk ítéletet az egyes kormányok magatartásáról s így arról sem, vajjon Németország és szövetséges társai egyetértenek-e Oroszországgal a teendőkre nézve.

Egyáltalában mindjobban előtérbe lép az a gyanu, hogy Li-Hung Csang és társai mindent elkövetnek azért, hogy megbontsák a hatalmasságok egyetértését. Ebben a törekvésükben, látszólag legalább, segítségükre siet Oroszország, a mikor mindenáron Kína jóakaratu protektorátus szeretné feltüntetni magát. Oroszországon kívül nem is helyeslik sehol Peking kiürítését, mert attól tartanak, hogy a kínaiak Európa tehetetlenségének a jelét látnák abban a rendszabályban és annál vakmerőbben lépnének föl az idegenek ellen. Egy igen előkelő amerikai diplomata is azt a nézetet vallja, hogy a komoly munka Kínában csak ezután következik; azért nem iléli megengedhetőnek Peking kiürítését mindaddig, a míg a hatalmasságok véglegesen nem rendezték a viszonyokat.

tani akartam de nem jött szó ajkainkra s mikor másodszer is végig futott a villám fejünk felett, csak annyit láttunk, hogy férjem a sziklaucsúsról a gyermekkel együtt levetette magát a mélységbe.

Hogy mi történt velünk azután: nem tudjuk, mert csak másnap tértünk magunkhoz a menedékházban. Előbb azt hittük, hogy rossz álmot álmodtunk, de mikor rettenetesen összezuzott halottainkat megláttuk, újra elvesztettük eszméletünket s ha résztvevő barátaink önfeláldozással nem ápolnak, ma mindketten szabadok volnánk az élet nehéz terhétől.

Hogy kerültek a sziklaucsúra? ki tudná megmondani. Az orvosok azt mondják, hogy szegény férjem előttem titkolt idegessége az örületbe csapott át azon a boldogtalan éjszakán. Lázás agya úgy gondolta, hogy a kis Maurice az ő gyermeke, az istenítélet idő tulfeszítette idegeit és kétségbeesésében, talán öntudatlanul felrohanva a sziklára ledobta magát a gyermekkel együtt a mélységbe.

Ennek a szomorú eseménynek már négy éve. Madame Lucyvel minden évben összehoz bennünket pár hónapra a közös fájdalom. Az elmúlt nyáron is együtt voltunk, de a rettenetes éjszakáról egyikünk sem beszélt. Érezzük, tudjuk azt, hogy annyit vesztettünk, amennyit nem pótolhat többé semmi e világon...

Mikor az inas behozta a lámpákat, mindegyik asszony szeme tele volt könnyekkel. Talán egy pár pillanatra mindnyájan érezték, hogy boldogságuk muló álom, nem annyira édes öröme, mint szenvedésre születtek...

Irodalom.

)(**A Divat-Ujság** hetedik évének 17-ik száma a szokásos dúsz tartalommal megjelent. Rendkívüli gazdagságu nyolczoldalas főlapján a legújabb divatot számos képpel, bő magyarázattal ismerteti, a mit megkönnyít a kétoldalas szabásmintaiv. Színes divatképe hónaponként a legremekőbb öltözetet ábrázolja, míg a kézimunka-mellékletén az egyszerűtől egészen a pompásig való kézimunka-magyarázatokat hozza oly könnyen megérthető modorban, hogy az már számos leányiskola tanítólapjává vált. E mellett olvasói mulattatásáról sem feledkezik meg. A minden számhoz mellékelt szórakoztatót kedves novellák, háztartási tudnivalók és egyéb jótanácsok töltik ki. A hónaponként kétszer megjelenő Divat-Ujság nagyon olcsó. Postán való szállítással a július—szeptemberi negyedévre két korona husz fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. szám.

)(**Gyermek Divat**, az anyák e kedves ujsága, hetedik évének 9-ik száma megjelent. Körülbelül 100 képpel tarkított nyolczoldalas főlapján hasznosan oktatja a szorgos anyákat arra, hogy az elhasznált, vagy a nagyok kinötte ruhát mikép kell a kicsinyek számára átalakítani vagy újat varrni. Könnyebbségére van ebben a minden számhoz mellékelt kétoldalas szabásmintaiv. — Ezenkívül az apróságokat is kellemesen rakoztatja, a mennyiben játékszerek és apró tárgyak készítésére oktatja. A Gyermek-Divat hónaponként megjelenő ujság. Előfizetési ára a lehető legolcsóbb: a július—szeptemberi negyedévre egy korona tiz fillér, postán küldve. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, Rökk Szilárd-utca 4. szám.

)(**A Patyolat** hetedik évének 9. száma megjelent. Ez az egyetlen magyar ujság, mely kizárólagosan a fehérnemű-divattal foglalkozik. Teszi pedig ezt olyan részletes-séggel, alapos-sággal, hogy az olvasója nincs ráutalva a készen vett és drága fehérneműre, hanem minden darabját otthon maga megcsináltatja a minden számhoz mellékelt magyarázatokkal ellátott kétoldalas szabásmintaiv segítségével. A Patyolat minden hónap elején megjelenő ujság. Előfizetési ára postán való küldéssel a július—szeptemberi negyedévre egy korona tiz fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, Rökk Szilárd-utca 4. szám.

Az alsószabolcsi ev. ref. egyházmegye közgyűlése.

Debreczen, szept. 5.

Az alsószabolcsi ev. ref. egyházmegye tegnapi tartotta őszi közgyűlését a megyeház nagytermében Zsigmond Sándor esperes, egyházkerületi főjegyző és Lengyel Imre egyházmegyei gondnok kettős elnöklete alatt.

A gyűlést az esperes meghatóan szép imával nyitotta meg, mely után a megjelentek megbízó levelei adattak be s a meg nem jelentek igazolása eszközöltetett. Majd a szavazatbontó küldöttség jegyzőkönyve olvastott fel, mely szerint új tanácsbírónak Szabó Lajos választott meg; megválasztott tanácsbíró az esküt nyomban le is tette. Bakóczy János h.-bőszörményi lelkész elhalálása bejelentetvén, emléke jegyzőkönyvbe iktattatott s a halála folytán üresedésbe jött tanácsbírói állás betöltésére a szavazás elrendeltetett.

Olvastatott az esperes évi jelentése, melyből kiemeljük a következőket: Az egyházi élet első hőmérője: a templomba járás, az istentisztelet buzgó gyakorlása; e tekintetben a megyében panasz nincsen. Az egyházi áldást mindössze 42-en nem vették igénybe, a mi az összes házasságkötések 377 % át képezi; az egyház javára f. évben 16048 frt 88 kr., iskola javára 13219 frt 28 kr. folyt be.

Az adományokért köszönet és elismerés szavaztatott. Német-Ujváros, Dob, Tetét-

len egyházközségek lélekszáma, a 2000-et meghaladván, felhivatnak az egyházközségi közgyűlés megalakítására. Azon egyházak, melyekben a kivetett egyházi adó nem fedezi a szükségletet, felhivatnak, hogy új adókules alapján szükségleteik fedezéséről gondoskodjanak.

Az iskolázás és iskoláztatásra az egyházak buzdítottak. Nádudvar, Dada és T.-Lők felhivatnak V. és VI. ik osztály létesítésére. Az iskolai kimutatás szerint a tankötelesek létszáma a lelkek számának 11.5%-át képezi. Iskolába jár 82.77%, iskolahagyott 8.24%, iskolázatlan 8.99%, a konfirmáltak száma: fiu 858, leány 885, tehát az iskolába járónak 150.04%, az összes tankötelesek 12.9%. évről-évre kedvezőbb e tekintetben az eredmény.

A tanítás eredménye általában jó. Minden iskolában a Tiszántúli Egyházkerület tanterve van keresztülvive, melyhez való alkalmazkodás az egyházakra nézve kimondatott.

Püspökladányi lelkészül Kiss Ferencz, földesi lelkészül Karácsony Imre és bőszörményi lelkészül Zsigmond Sándor esperes megválasztatván, a választások megerősítették.

Az egyházmegyei lelkészi nyugdíjintézet alapszabályai tárgyalatván, az egyes egyházakkal közöltetni rendeltettek. Több egyház felszólított iskoláinak szaporítására, mit ha saját erejükből nem vihetnének keresztül, ezekre nézve kimondatott, hogy igénybe vehetik az 1893. XXIV. t.-cz. kedvezményét. Ily egyházak Szoboszló, Bőszörmény, Földes, Csege, Nádudvar, P.-Ladány, Ujváros és Vámos-Pécs.

Ezután több rendbeli jelentést vettek tudomásul. A Vakokat Segítő Országos Egyesületnek 20 korona adomány állapított meg. A püspökladányi állandó káplánság szervezése örvendetes tudomásul vétett. A nagyváradai leányinternátus részére 100 korona segély adatott. Több csekélyebb jelentőségű ügy elintézése után a közgyűlés bezáratott, melynek végeztelvének tagjait Lengyel Imre gondnok az Angol-Királynő szállodában ebédre hívta meg. Délután bírósági ügyek végeztek el.

Egy hir. . .

Egy hir kering most a falunkban,
Nem is olyan szenzációs!
Oka mégis, hogy tollra vettem,
Mert divatos, szeczeziós! . . .

Szeczeziós ma a nyakkendő,
Épen úgy mint a női blouz. . .
— Elmaradott, ósdinak mondják,
Ki a divattól visszahuz!

Haladni kell ma már a korral!
Ez az új század jelszava. . .
-- *Megcsalta a férjét egy asszony*
S eltűnt egy holdas éjszaka. . .!

E hir kering most a falunkban,
Ugy-e, hogy nem szenzációs?
Oka mégis, hogy tollra vettem:
Mert divatos, — szeczeziós!

Baka Elek.

HIREK.

— **A fényképészeti műipar.** A kereskedelmi miniszter értesíti a vidéki kamarákat, hogy a fényképészetnek, mint hivatásszerű foglalkozásnak hova sorolása tekintetében valamennyi kereskedelmi és iparkamara, valamint az országos iparegyesület egybehangzó véleménye alapján azon meggyőződésre jutott, miszerint tagadhatatlan ugyan, hogy a fényképészet jelenlegi fejlettsége mellett gyakran művészeti értéket megközelítő alkotásokat mutat fel, művészetnek mindazonáltal nem tekinthető, miután annak művelése szakszerű tanulás útján elsajátítható és különben is a benne megnyilatkozó némi művészi vonást a műipar egyéb ágai sem nélkülözik. Ehhez képest

tehát a szóban levő foglalkozás a műipar, még pedig a sokszorosító ipar egyik válfajának tekintendő és mint ilyen, a kereskedelmi és iparkamarai illeték fizetésére köteles foglalkozások közé sorolandó. Magától értetődik, hogy ezen meghatározás csak a hivatásszerűleg üzemeltetőkön vonatkozik, a műkedvelő fényképészekre ellenben ki nem terjed. Megjegyzi végül a miniszter leirata, hogy jelen rendelete alapján a fényképészekre visszamenőleg kamarai illeték ki nem vehető és az csupán azon fényképészekre hajtható be, a kikre az illeték már ezen rendelet kibocsátása előtt kivetett.

— A Kövesdy-árvák tanyaföldje.

Néhai Kövesdy János debreczeni polgár tudvalevőleg 1881-től kezdve minden évben 50 ev. ref. vallásu, fiu- és leányiskolás árva gyermeket ruházott fel télire. Az árvák a jószívű emberbarát halála után sem esnek el ettől a jótéteménytől. Az Elepen 320 hold földet hagyott örök alapítványul Kövesdy János árvák segélyezésére, oly módon, hogy az alapítványi birtok jövedelméből az első 10 évben ötven, a következő 10 évben száz, azután pedig már 150 gyermeket lássanak el ruhával és esetleg pénzzel is segítsenek. A 320 hold föld kezelését végrendeletében a városi tanácsra bízta. E birtokot közelebb át is vette a városi tanács, úgy, hogy az idén már a tanács gondoskodik a Kövesdy-árvák téli ruhával való ellátásáról. A birtok átadásánál bilkei Kövesdy Imre, az alapító fia és örököse, Szilágyi Károly ügyvéd, végrendeleti végrehajtó, Vecsey Imre tb. főjegyző és Ábrahám László t. főügyész voltak jelen.

— Hirdetmény. Debreczen sz. kir. város házipénztárának s a házipénztár által kezelt alapoknak 1901. évre szóló költség-előirányzata egybeállított s a f. 1900. év szeptember hó 4-ik napjától kezdődőleg 15 napra a város számvevői hivatalánál (város-ház, I. em. 11. ajtó) közszemlére kitétetett. Erről a város adózó lakossága oly felhívással értesítettik, miszerint a költségvetés a jelzett helyen, a kitett határidőig a hivatalos órák alatt (d. e. 9—12., d. u. 3—6.) megtekintheti s hogy arra — az 1886: XXI. t. cz. 17. §-a értelmében egyes adózók észrevételeket tehetnek s ezen észrevételeket, a f. évi szeptember hó 27-ik napján tartandó rendes közgyűlést megelőzőleg 5 nappal a városi Tanácshoz beadhatják. Kelt Debreczenben augusztus hó 31-én. A városi tanács.

— Kedélyes tolvaj. Egyik helybeli mészáros nyitva felejtette a szobája ablakát, melyen át egy ügyes tolvaj behatolt s a mészáros aranyóráját lánczostól együtt elemelte. A humorra hajlandó tolvaj otthagya e helyett nadrágszíjját, melyet a károsult mészáros bizonyára mint kedves emléket fog viselni.

— Szinigazgatóból zongoramester.

Sokszor, sokféleképen soha sem szívesen, mindig szomorúsággal hivatkozik a magyar ember a művelt nyugat államaira. Hát most is eszünkbe jut a művelt nyugat, a hol a művészi pálya többnyire vagyont és kitüntést is terem. Nálunk bizony az ritkaság: ellenben annál gyakoribb hogy a művészi pálya vége szomorú szegénységben végződik. Így történt az a szegény Mosonyi Károlylyal is. A 70-es évek magyar színészetének egyik érdemes igazgatója volt a szegedi Mosonyi (Mannsberger) Károly, a ki első-rangu társulatot tartott mindig az első vidéki városokban. Régebben visszavonult a szinigazgatástól Mosonyi Károly és Szegeden lakik. Szerenését próbált ugyan a nagyváradi színház pályázatánál is, de csakhamar visszavonult. Most a volt szinigazgató, a ki jeles zenész is, zongora lezckék adásra határozta el magát.

— Hetet egy lövésre. Szatmárról írják, tehát igaznak kell lenni; mert ha Ame-

rikából jönne a kábelén át, nem is vennék tudomásul. Arról van szó ugyanis, hogy egy F. József nevű vadász egy lövéssel hét ártatlan nyul életét oltotta ki. A ki ezt el nem hinné, utazzék el a boldog vadászhoz, hol az áldozatok bőrét megtekintheti.

— Értesítés. A helybeli iparos tanonciskolába a beiratás és tanítás e hó 6-án, esütörtökön este veendi kezdetét. Felhívtnak a tanoneztartó urak, hogy tanulóikat a jelzett időtől kezdve, úgy a beiratkozás, — mint a rendes tanítási órákra multhatatlanul bocsássák el. A beiratkozás czéljából jelentkező tanulók e hó 6., 7., 8., 10. és 11-ik napjain esti 6 órától 8-ig a csapó-utezai iparos tanonciskolánál (Baresai-ház) az igazgatói irodában, a mult tanévben járt tanulók volt osztálytanítójuk előtt kötelesek jelentkezni. Debreczen, 1900. szept. hó 5-én. Az igazgatóság.

— A gyűrű. Hadai Julis elveszítette a drága szép gyűrűjét, melyet valamelyik egyenruhás szeladon ajándékozott neki szívbéli vonzalmára erős bizonyítékául. Siratta a Julis a gyűrűt, mint drága emléktárgyat. Tegnap aztán nagy öröme meglelte az elveszettnek hitt portékát, még pedig a Balog Teréz újján, aki azt vallotta, hogy a gyűrűt egy előtte ismeretlen fiatal embertől kapta. Hadai Julis örömmel huzta vissza újjára a megkerült emléktárgyat s eszébe sem ötlött, hogy jelentést is kellett volna a komlikált ügyről tenni.

— Pórujárt házasságszerző. Nagy feltűnést keltett a fekete-bátori aggszűzek között Kuk György megjelenése, ki a falu közepén kihirdette, hogy akármilyen vén a leány, ő férjet szerez neki. Huple Tógyernek Andronyika leánya oda lett örömeben erre a beszédre, mert a kisasszony, a ki mellesleg mondva tetemes számú éveit mellett szép se volt, már régen vágyott a házasságra. Kuk György ur felszedte Huple Andronyikától a közvetítés díját s azzal eltűnt. A harezias amazon azonban nem hagyta annyiban a dolgot, hanem utána ment a ravasz szédelőnek s annyira megfenyegette a feljelentéssel, hogy Kuk megkérte a kezét s elvette a szépséges Andronyikát. Felvagyunk tehát jogosítva a következő hymen hír közlésére: Kuk György köz- és váltó szédelőg és Huple Andronyika jegyesek. Legyenek boldogok.

— Kegyes alapítványok. H.-Böszörményben a nem rég elhunyt Cs. Kis Sámuelné asszony 8200 koronát hagyományozott különféle egyházi és iskolai czélokra. Nagyobb összeget kapnak: a tervezett harmadik ref. új templom alapja, az ev. ref. gimnázium és a ref. szegény iskolás gyermekek.

— Pálincázás közben. Szilágyi Mihály és kenyeres pajtása, Simon Pista bététek egyik mellékutezai pálincamérésbe, hogy egy kis jó szeszt bekebelezzenek. Mikor jót huztak a pálincából, Simon azt állította, hogy a koresmáros pálincája legalább is van 17 foku. Szilágyi kétségbevonta ez állítást, mire Simon hirtelenében kétszer jól arculatba érdekelte. Szilágyi erre nagy flegmával megjegyezte: — Most már elhiszem, hogy igazságod van, mert hát ilyen pofont csak jó pálincától becsodálkozva adhat az ember. Hanem azért — feljelentette a pofozkodó kenyeres pajtást.

— A véletlen halottja. Varga Gábor komádi tanyai birtokos a napokban kiment a földjére vadászni. Utközben megnézte az aratókat s fegyverét, hogy utjában ne legyen, hanyagul egy szekérre dobta. Az ütés következtében a serétre töltött fegyver elsült s Varga Gábornak tüdejét több helyen átlötte, ki a szenvedett sérülés következtében azonnal meghalt.

— A bájkenőcs. Örök szomorúságban telt eddig az élete Erdélyi Julisnak. Egy pillanatnyi öröme is alig volt. Gyermekkorában betegség döntötte az ágyba, s mire

elmult a veszedelem, a hosszú betegség nyoma odaült az arczára. Szerette volna Erdélyi Julis mindenáron visszanyerni gyermekkori szépségét éssemmi áldozattól nem riadt vissza, a midőn egy napon Sárközi Anna cigányasszony azt ígérte neki, hogy készíti a számára bájkenőcsöt, a melytől oly szép lesz, hogy deli legények koptatják utána a esizmájukat. — Ezzel az ígérettel aztán a vén cigányasszony kiesalt a leánytól hetvennyolcz korona készpénzt és több öltözet ruhát s azzal megszökött Szegedről. A leány tegnap sirva panasolta el baját a rendőrségnek és keserűséggel átkozta a cigányasszonyt, miközben ily szavakra fakadt:

— Azt mondta a czudar, hogy deli legények bomolnak majd utánam, holott még csak egy cigány baka sem vet szemet reám...

A rendőrség megindította a nyomozást a cigányasszony kézrekerítése iránt.

Képes levelező-lapok legujabb és legnagyobb választékban csak a Csokonai-papirkereskedésben kaphatók.

x **Első Leánykiházasítási egylet m. sz.** Folyó évi augusztus hóban 1231 jutalékrész irattatott be, s nászjutalékok fejében 36,528 kor. 35 fillér fizettetett ki. 1900 január 1-től augusztus 31-ig beirt összes jutalékrészek száma 9823 és a fizetett nászjutalékok összege 301,157 korona 46 fillér. Debreczen és Hajdumegye vezérképviselője Baum Miksa, Miklós-utca 11. sz.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

A perzsa sah utazása.

Bécs, szept. 5. A perzsa sah véglegesen megállapított program szerint esütörtökön érkezik Bécsbe. E hó 24-én három-napi tartózkodásra Budapestre utazik.

Elhunyt miniszteri osztálytanácsos.

Kolozsvár, szeptember 5. Girsik János nyugalmazott miniszteri osztálytanácsos ma reggel meghalt. A boldogult a szabadságharez idején nemzetőr-csapatot szervezett. Ötvenkét évig az erdélyi részek erdőigazgatója volt.

A bolgár—román-ügy.

Bukarest, szept. 5. A kormány elhatározta, hogy Bulgáriával való konfliktusát a nagy hatalmak ítélete elé bocsátja.

A kínai háboru.

— Legujabb távirat. —

Washington, szept. 5. Itt nyíltan beszéltek, hogy Li-Hung-Csang egész Mandzsországot felajánlotta Oroszországnak, ha kedvező békefeltételeket biztosít.

KÖZGAZDASÁG.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzéssel

Debreczen, szeptember 5.

Piaczi árak 50 kgr.-ként koronákban.

Buza	uj. veres minőség	77	6.65 — 6.80
"	"	78	6.80 — 6.95
"	"	79	6.90 — 7.05
"	"	80	7. — 7.15
"	sárga	78	6.85 — 6.80
"	"	79	6.80 — 6.85
"	"	80	6.85 — 6.95
Rozs	uj	71/72	6.05 — 6.10
"	"	73/74	6.10 — 6.15
Árpa	"	"	5.50 — 5.60
"	(jobb)	"	5.80 — 6. —
Zab	"	"	5. — 5. —
Tengeri	"	"	6.40 — 6.50

Almafa-virágok.

Márta, a pupos kis tanítónő, sorba állította növendékeit; elmondatta velük a délutáni imát, s még egyszer lelkükre kötötte, hogy jól megtanulják a holnapi leczkét, azután elbocsátotta őket. A vidám gyermekesereg hangos kacagás, lárma, csevegés között hagyta el a külvárosi kis iskolát; Márta szomorúan nézett utánuk, olyan elhagyottnak érezte magát valahányszor el kellett válnia, ha csak fél napra is, tanítványaitól. Lassan megfordult, s kis szobája felé ment. Leült a nyitott ablak mellé, s ábrándozva nézte a virágokba borult kertecskét, az eresz alatt fészket rakó fecsképárt. A természet szíve májusban leghevesebben dobog, Márta hallani vélte ezt a dobogást, valami úgy vonzotta ki a szabad levegőre, a virágok közé. Elővette kezimunkáját s kiment az iskola kertjébe a virágzó rózsaszín fák alá.

Itt a rózsaszín lombok alatt, nem látzott a testének fogyatékosága, a jószívű virágok át- még átültek vézna testecskéjét. Márta mosolyogva nézte a kedves virágokat, s nagy, kifejezésteljes szemeiben ott csillogott a nemes szívek legdrágább gyémántja: a köny.

A kis virágok meg mintha érezték volna, hogy az, a ki olyan kedvesen néz rájuk, szereti őket, lekivánczoltak annak ölőbe, vállaira egyre többen, többen, míg csak meg nem telt velük a kis fehér moll kötényke. A két kis gyémánt azokban a nagy szürke szemekben, egyszerre csak megindul, szép lassan végig gördül a halvány arcon, s egyenesen bele hull egy rózsaszín virág kelyhébe, onnan néz most fel s elkezd mesélni. Megelevenedik a kis köny, s beszélni szépen, amilyen szépen csak el lehet mesélni egy fájó multat, egy rózsaszín virág kelyhéből:

„Egyszer volt egy kis falu, abban a kis faluban lakott egy nyomorék kis leány. Beteges volt mindig szegényke. Halvány, hallgatag. Járta hozzá mindent tudó doktorok, de a kis leányt csak nem tudták meggyógyítani. Egyszer elhivaták az új fiatal orvost. Milyen szép ifju volt! Szőke, kék szemű, vidám. Alig, hogy belépett a szobácskába a hol a kis leány olvasgatót (mindig tanult szegény), hát a kis leány csak elkezd névetni, hogy csak úgy hangzott belé a szoba. És azóta Márta (ugy hívták a lánykát) mind vigább lett, már nem volt olyan sápadt, olyan vézna. A kis leány szerelmes volt, s ő maga sem tudta azt. Szerelmes volt a szép vidám orvosba. Szerette látni hangját hallani, beszélni vele. A doktor pedig, miután megtalálta azt a gyógyszert, mit elődei hiába kerestek, talán kissé nagyobb adagokban találta beadni pacienseinek. Elmult egy kis idő így, a beteg erősödött, gyógyult, míg egyszer eljött a fekete angyal és a kis leány anyját magával vitte. Milyen szomorú temetés volt ez Istenem! Az egyszerű fa koporsót nem kísérte más, csak a pupos Márta és a szép, szőke orvos. Egyedül állott most a kis leány, nem volt senkije, csak egy érző szíve és valahol a fővárosban egy protekziós nagybátyja. A szőke doktor tanácsára irt neki, s megkérte, szerezzene neki valahol egy tanítónői állást. Nagysokára megérkezett a válasz s benne a főváros egyik külvárosában, egy tanítónői kinevezés. Tehát el kellett menni. Itt hagyni mindent, amit szeretett. A kis kertet, a virágokat, amiket ő ültetett, a kis fehér szobát, a mezőt, erdőt a madarakat.

Előző nap este lement Márta kertecskéjébe. A fa lombok már sárgulni kezdek s olyan busan hajlongtak, mintha tudták volna, hogy utoljára látják kis gazdájukat. Leült arra a kis padra, amelyen annyi kellemes órát töltött. Ti, akik még soha nem éreztétek a válás fájdalmát, kik még soha nem értettétek meg ezt a szót: „elmulás“, nem tudjátok megérteni azt a fájdalmas könyvet, amelyet ilyenkor a szív ejt. Mert a szívnek is vannak vérkönyvei.

Jó ismerősök, barátok kísérték ki Mártát az állomáshoz. És Márta elment, hogy soha

vissza ne jöjjön többé. Elvitte magával emlékeit s ott hagyta cserébe lelkét.“

Eddig tartott a kis könyvecske meséje. A folytatását Márta ma olvasta a hírlapban. A szőke orvost kinevezték a fővárosi egyetem segédtanárjává és ma tartja eljegyzését tanárja leányával.

Az almafa virágokat meglebbenti a tavaszi szellő, s azok hullanak, hullanak a kis pupos kötényébe, hajára, kezére. Két könyesepp meg megindul lassan, s lehull rájuk, harmat lesz belőle.

Márta nézi őket, szíve hangosan dobog. Szegény szíve, úgy szeretne segíteni kis gazdáján, dobog-dobog mind hevesebben, mintha lüktetéseivel a szomoró emlékeket igyekeznék feledésbe vegyíteni.

Az almafa virágok pedig haldogáltak mind sűrűbben, védő pehelyként borítva be a bánatos szívű, nyomorék leányt.

Kertész Gizella

Fővárosi divatlevél.

— A Divat Ujságból. —

A divat.

Még egy kicsit pusztá képe van ugyan a városoknak, de egyszer majd egészen váratlanul itthon terem a sok viruló asszony-nép, tele lesznek velük a boltok, ahol majd érdeklődéssel turkálhatnak a sok szép, új, elegáns szövet közt, melyekből majd az őszi idény toalettjei készülnek. Ha szép az asszony-sereg nyáron, a sok csillogó színes, suhogó selymes és csipkés ruhában, bizonyára szépségéből nem veszt semmit az őszi és téli idény alatt sem, amikor talán még könnyebb elegánsnak lenni, mint a változatos divatu nyári idényben. Ez idén már vége a szoknyák tavasszal és nyáron egyaránt divatos tulságba menő, izléstelenül gazdag díszítésének. Legtöbbszörre levarrott ránczok, egyszerű pántdisz vagy serpentinfodor ékíti az aljakat, melyek közt azonban gyakran lehet látni egészen simát is és mind ritkábban a tulságos díszíteteket. Nagyon csinos és sugár, karesu növésű hölgyeknek különösen jól áll az újfajta széles öves szoknya, mely a derékon simán, princezesszformában szabva fölér egészen az övön túl. A derék fölött ezakot vagy ivet képezve. Egyszerűbbek a derekak is.

A tavalyi zsaketforma sem ment még ki egészen a divatból, sem pedig az átkapcsolt elejű sima derék. Nagyon kedvelik a nyitott kabátokat mellényvel, betéttel vagy csipkéből rendezett szabódíszszel. A feszes sima angol derekat néha együtt hordják a körül széles ránczokba levarrt szoknyával, ami ugyan nem nagyon illik össze. A kabátokban és felöltőkben az idén is oly nagy a változatosság, hogy mindenki találhat izlésének, alakjának és egyéniségének megfelelőt. Divatos a zsaket, a bolero, a földig érő bő vagy testhez álló köpeny, a ránczolt és sima, testtől elálló kabát, a feszes kabátka és legkevésbé a gallér. Felkapták újra a bő havelokot, a kerek gallérforma bő ujjakkal, mely jó szolgálatot tehet esős, hideg időben. A felöltők díszje, pánt, gomb, zsinór a díszesebb plüsből vagy más ilyesfélekből készültknél selyemhajtóka rátétmunkával vagy csipkevirágdíszszel. A nyitott derekknál nagy kelendősege van a nyakkendőknél, melyek selyemből, gázból vagy gipür-csipkéből készülnek; legszebb azonban közöttük az, amely point-lace munkával készül. Nagyon viselik az apró ékszereket a nyakkendőknél, oxidált ezüsből készült tárgyak vagy emailozott aranyvirágok stb. láthatók leggyakrabban. Elmaradhatatlan a tollboa, még ha nem igazi struceztollból készült is legyen. Ezt hordhatjuk elkopásig dísznek is, szél és por ellen is.

B a b a r u h á.

A kicsikéről is levethetjük nemsokára a sok szellős nyári ruhát, hogy föleseréljük azokat csinosan elkészített, új divatu ruhácskákkal, melyekről most előre gondoskodunk az őszi számára. A gyermekruháknál, me-

lyekben oly változó a divat, nem oly sokféle a forma, különösen a szövetek megválasztására kell gondosan ügyelnünk. Gondosan kell megválasztanunk a szövetet a gyermekek háziruhájához, hogy jó minőségű, ne könnyen gyűrődő legyen és oly színű, mely nem egykönnyen piszkolódik. Alkalmi ruhákhoz az elegáns, sima szöveteket vegyük. A ruhákban nincs sok változás, új, csinos és kényelmes ruhák mindegyike megtalálható lapunkban. A serdülő leányok ruhái kevés változással olyanok, mint a felnőtteké.

Ida.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **A kábel jubileuma.** Augusztus 28-án volt a kábel ötven esztendő jubileuma. 1850. augusztus hónap 28-án indult el az első hajó Doverből Kap-Grisnezbe, hogy tengerentuli összeköttetést létesítsen Európa szárazföldje és a többi országok között. Ez az első kísérlet volt, a melylyel a hitelteleneket meg akarták győzni arról, hogy a modern közlekedésnek már nincs akadálya, legyen az hegy, völgy vagy tenger. A legelső kábelsürgönyt Wollaston a feleségéhez küldte:

All right at Grisnez; home about ten. (Grisnezben minden rendben van, tíz óraker otthon.)

Öt napon át rendben ment a telegrafálás, a mikor is egy halász kifogta a kábel egy részét, s csalódásában ketté törte. Ez a balsiker azonban nem riasztotta vissza a feltalálókat. 1851-ben Dover és Calais között sokkal erősebb kábelt raktak le, a mely teljes husz évig szakadatlanul jól működött.

* **Óriási omlett.** A legnagyobb omlettet, amelyről a krónika megemlékezik, Tuniszban készítették. A Kerben állomásozó francia zászlóalj katonáit ugyanis kiküldték nemrég a város határán pusztító verebek kiirtására. A katonák ez alkalommal ötezer tojást vittek haza zsákmányul s ebből a szükséges liszt és más pótlékok hozzátételével egy óriási omlettet készítettek az ezred szakácsa. Az omlett kerülete nagyobb volt két méternél.

* **Különös előfizetési díjak.** Grönland nyugati partján levő Godshaab városban a minap egy havi szemle indult meg, a melynek előfizetési ára: három hónapra két réze, egy esztendőre pedig egy nyusztbőr. Egyes szám ára: egy tyuk.

* **A pekingi galambok.** A pekingi idegeneket, ha most ugyan még vannak pekingi benszülöttek is, nagyon meglepi az a galamb-sereg, amely óriási körben kering a szent város felett. Maguk a galambok azzal vonják magukra a figyelmet, hogy repülés közben sajátos hangokat adnak. A galambhangversenyeknek meg van a maga ritka. A galambok farkára ugyanis egy chao-the nevű hangszer van függesztve, amely oly könnyű, hogy a galambokat nem gátolja repülésükben. A gyors repülés alatt a sipok és egyéb hangszerek megszólalnak s — a pekingiek állítása szerint — elűzik a ragadozó madarakat. A százezernyi galamb-sereg lármaja azonban korántsem olyan kellemetlen, amint hinni lehetne.

RÖPPENTYÜK.

* **Vizgálaton.** Tanár: Hány nagyobb sziget fekszik a Földközi tengerben és hogy hívják?

A kis Móri: A Földközi tengerben sok nagy sziget fekszik és engem Májer Móriznak hívnak.

* **Kaszárnyából.** Baka: Kapitány urnak jelentem alássan, a félfont hus helyett a ki dukálna az katonának, csak esontot kapunk.

Kapitány: Csontot! esontot!! Hiszen nekem is van esontom, magának is van esontja, minden ökörnek van esontja.

Baka: (Szalutál): Igen is értem!!

* **Aggódás.** — Mit hallok, kisasszony, más a házi-orvosa? Miért vált meg a régítől?

— Szegény lányt vett el. Órúttal csak nem kezeltem magamat?!

* Szende. Szinigazgató: Tehát ön szende szerepeket játszik? Adjon nekem erről próbát.
Szende (Igen szendén): Kérek 200 forint előleget.

* Jól kezd. „Ön tehát muzsikus és leányomat akarja elvenni?” — „Igen” — „És miből akarnak megélni?” — „Hát kérem, egy lakodalmi keringőt már komponáltam!”

* Különös. Az idegen meglát egy vasuti őrt egy csomó gyermek közepette.

Kiék ezek a gyermekek? — kérdi.

— Az anyéimék.

— Képtelenség, — kiált fel az idegen, — hiszen ezt a vasutat csak tavaly építették.

A boldog aggkor.

— Szentesi levelezőnkől. —

Az élet rendes körülményei között, örömet s boldogságot inkább érez a gyermek, kinek játéknál egyéb gondja nincs, mint akár az ifju, ki szomszujához keresi korának örömeit vagy akár a férfi, ki munkáját szereti s annak gyümölcseit élvezi. Leginkább sajnálata méltó bizonyára az, ki elérve az aggkort, szereteinek ragaszkodásában is csak akkor gyönyörködhetik, ha egészséges. Valóban különösen ebben a korban olyan kincs az egészség, melyre ugyan jól kell vigyázni. Ha valamely eset folytán elvesztjük egészségünket, mily boldogság, ha újra föltalálhatjuk s mily megnyugvás az élet még hátralevő napjaira. Vigyáznunk kell, hogy egészségünk nagy rázkódtatásnak ne legyen kitéve; a legfontosabb elővigyázati rendszabály az, hogy vörünk tisztaságát, erejét megőrizzük. Csak akkor tudunk a betegségeknek ellentánni, melyeknek nagy hatalmuk van az elgyengült szervezetben. Csak a vér ereje biztosíthat, egészséges aggkort gyengesség nélkül. A bánat, szomorúság, mely mindenkinek sorsa, nem győz le oly gyorsan s könnyebben elviselhetővé teszi a lelki és testi szenvedéseket. A vének egy hatalmas helyreállítója bámulatos eredményt ért el gyermeknél, ifjunál és öregeknél. Elmondjuk Berényi Istvánné urhölgy (Szentesi) esetét, ki oly nagy korban is vissza tudta nyerni virágzó egészségét.

— Jóllehet előrehaladott koru, vagyok — írja — a Pink-pilulákat olyan eredménnyel alkalmaztam, a minőt hatvan éves korom mellett már igazán nem reméltem. Ma igen jól érzem magam és boldog vagyok, hogy önt fölhatalmazhatom soraim közlésére.

A Pink-pilulák, mint a vér legjobb helyreállító minden a vér gyengesége által létrejött betegséget a legnagyobb sikerrel gyógyítanak. Ilyen a vérszegénység, a sárgaság, idegbetegségek, gyomor- és bélbajok, reuma és izomgyengeség.

A Pink-pilulák kaphatók Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 3 Korona 50 fillér és hat doboz 18 Korona. Magyarországi főraktár **Török József** gyógyszerárban, Budapest, király-utca 12.

REGÉNY.

A „Világ Szive”.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: **Krampera János.**

(Folytatás.)

81.

Elhallgatott s egy darabig általános csend uralgott, a nemesek némán bámultak egymásra, a köznép pedig, mely nem sokat értett a politikához, száját eltátva bámészkodott Zibalbaya, hogy hát mit mondott? A csöndet Tikal törte meg, ki felugrott székeről s hangosan így kiáltott fel:

— Ánni szent igaz, hogy okos ember volt, aki legelőször azt mondta, hogy ez a vén ember tiszta futóbolond. Hallottátok és megértettétek, óh! népe a Szivnek? Mindössze is ennyit kell megtennetek, hogy betölthessétek Zibalbaya akaratát: Először is vissza kell helyeznetek székébe s újra kezébe adnotok minden hatalmat, engem pedig halálra, vagy örökös fogságra kell vetnetek; másodsor: el kell néznetek, hogy megszegte a törvényt, melyet pedig ő mindenkiel ugyancsak betartott. Harmadsor, oda kell adnotok kincseiteket, melyet atyáitok nemzedékeken át gyűjtöttek össze, ezeknek a fehér tolvajoknak, a kiket magával hozott s végül meg kell nyitnotok kapuitokat megint más tolvajok előtt, akiket ezek ide fognak vezetni, a kiknek azonfelül lányaitokat is oda kell adnotok feleségül, hogy újra megszorodjon a nép. Mondjátok, beégyeztetek-e mind ebbe, óh népe a Szivnek?

Erre a Tikal mögött álló nemesek egy szájjal rázúgták:

— Soha! — a nép pedig a mennydörgéshez hasonlóan adta tovább a kiáltást, habár a legtöbbje édes-keveset értett belőle, hogy mi is történt hát.

Tikal felemelte kezét s erre újra csend lett.

— Nem egyeztek hát bele, — mondá — és csodálnám is, ha másként válaszoltatok volna. De hát akkor, mit akartok? Először is mondjátok meg, kit választotok el uralkodónak, bátyámat-e, aki már is bolond s csak szegényt és romlást fog hozni rátok, vagy pedig engemet, ki megesküdtem, hogy megtartom régi törvényeiteket?

— Téged választunk, Tikal! téged! — volt a válasz.

— Köszönöm! — felelt Tikal. — de hát most mi történnék ezzel a vén emberrel s azokkal, a kiket magával hozott, hogy kikémleljék titkainkat s kiraboljanak.

— Ölesd meg őket az oltár előtt — kiálták karjukat forgatva.

Tikal pillanatig gondolkozóba esett, majd felénk mutatott s így szólt:

— Fogjátok meg ezeket az embereket!

Szavára valami százan a nemesek közül, kik látni való volt, hogy ki vannak tanítva, hirtelen rántottak.

A mint keresztül jöttek a téren, látam, hogy a sennor kezével övéhez kapott, megszólítottam hát: Az Isten szereméért! ne is nyuljon hozzájuk, mert ha csak egyhez is hozzáér, biztosan megölnék.

— Azt ugyan amugy is megteszik, — mormogá, de hát legyen úgy, a mint ön akarja.

Tikal emberei ekkorra rántottak. A mint odaérték, mindazok a nemesek, a kik Zibalbaya-val jöttek fel a pyamisra, utat nyitottak előttük, úgy hogy mi hárman, Lady Mayával egyedül maradtunk.

— Gyávák! — szól Zibalbaya hátra tekintve, azzal kirántotta machótáját s egy ütással levágott támadóink közül egyet, egy főrangu nemeset. A másik pillanatban a fegyvert kicsavarták kezéből s velünk együtt az oltár elé cipelték. Lady Maya pedig, a kire nem mertek kezét emelni, utánunk jött.

— Mit tegyünk ezekkel az emberekkel? — kiáltá újra Tikal.

A nemesek újra felkiáltottak: Ölesd meg őket!

Erre a földre fektettek s egy pár nemes felénk jött kardjával, hogy végezzen velünk s bizonyára mihamar meg is teszik vala, ha hogy lady Maya elő nem ugrik s a sennor felé állva fel nem kiált: Megálljatok! — még pedig oly parancsoló hangon, hogy azok önkénytelenül lebecsátották kezüket.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

MINDENMŰ

ISKOLAI SZEREK

RENKIVŰL NAGY VÁLASZTÉKBAN ÉS LEGOLCSÓBBAN A

CSOKONAI PAPIR- KÉRESKEDÉS

KOSSUTH UTCZA 13. SZ. ALATT SZERZETHETŐK BE.

UGYANOTT

ISKOLAI KÖNYVEK KÖTÉSE

LEGOLCSÓBBAN ELVÁLLALTATIK.

NYILT-TÉR.

Nyilatkozat.

Hosszu évek során át, majdnem naponkint rendelem betegeimnek a szolyval ásványvizet, a legjobb eredménnyel nemesak az emésztési és légzési szervek bajainál, hanem általában élvezeti itallul is.

Nagy-Károly, 1899. november 14.

Dr. Áldor Adolf,
főorvos, kórh. igazg.

Vegyünk Fekete-selymet!

Kérjen ön mintát solidságról kezeskedő selyemszövetekből, méterenként 1 kor. 20 fillértől 18 koronáig.

Különlegesség: Legújabb selyemszövetek menyasszonyi, látogatási és utozal-toilettekre, színes és fehér is.

Ausztria és Magyarországon közvetlen magánfeleknek adunk el és a kiválasztott selyem-szöveteket vám- és bérmentesen a lakásra küldjük.

Schweizer & Co. Luzern
(Schweiz) selyemszövet-kivitel.

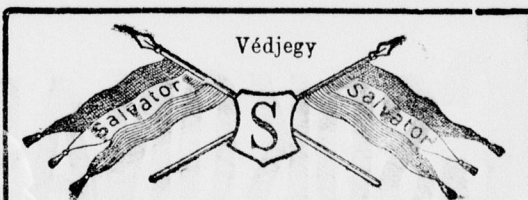
!!! Táncztanítás !!!

Alföldy Károly táncztanár, teljes kényelemmel berendezett

táncziskoláját

folyó évi szeptember hó 12-én megnyitja.

Beiratások eszközölhetők bármely időben lakásán: **Péterfia-u. 2. sz.**

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvényénél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,

a Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangú gyógyvíz és diaetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik üd életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben vagy húgy-savas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Árverés.

A Tóth Kálmán esődtömegéhez tartozó kályhagyári minták, formák, a majolika készítéshez szükséges kellékek, anyagok, u. m.: gipsz s 3 kőkorsóban 40 liter marólug stb. összesen 5215 frt 80 krban felvett leltári becsértékben, a csődválasztmányának 1900. augusztus 28-án kelt határozata értelmében 1900. szept. 20-án d. u. 3 órakor, Debreczenben, a volt kályhagyár raktárában (a boldogfalvai kert elején, a pályaudvar háta megett) kezdetét veendő nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek, bármily áron eladatni fognak.

Debreczen, 1900. szeptember 4.

Tömeggondnok.

A néhai Rácz László tulajdonát képezett Homokkert II-ik járás 131. szám alatti

fél nyilas szőlő
gohérral vegyes termése
eladó.

Értekezhetni dr. Tervej Tamás ügyvéd, hagyatéki gondnokkal, József kir. herczeg-utcza 5. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

8 rovatban az egyszeri beiktatás 10 szög 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több. Vidékről beküldhető az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyeshető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Gazdasági ismétlő iskolák részére a legalkalmasabb és legolcsóbb könyv Vaday József nagyváradi közs. isk. ig. tanító könyve, mely 3949/1899. szám alatt a gazdasági ismétlő iskolák részére miniszterileg általánosan engedélyezve van. Ára a szerzőnél rendelve nettó 40 kr. vagyis 80 fillér. 48.

Pincze,

mely üveges borok beraktározására igen alkalmas, Kossuth-utca 13. számú háznál kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Régi könyvek

magyar, latin, német (tudományos művek), igen jutányos áron eladók. — Értekezhetni a Csokonai-nyomdában Morvay Zoltánnal.

Eladó

egy hosszú, fiókos íróasztal, iroda számára. Értekezhetni Kossuth-utca 13. szám alatt, a Csokonai-papirkereskedésben.

KEIL-LAKK

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanzására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.

1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók: **Szent-Királyi Tivadar** cégénél Debreczenben.

CSOKONAI-NYOMDA

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 13. SZ.

ELSŐRANGU * * * * *
KÖNYV- ÉS MŰNYOMDA
ÉS KÖNYVKÖTÉSZET * *

Ajánlkozunk a sokszorosító-szakmába vágó mindennemű munkák elkészítésére. Modern berendezésünkkel és kitünő munkakerőnkkel a legnagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izléses nyomtatványok, valamint művészies kivitelű diszmunkák készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Árjegyzékek, körlevelek, számlák, jegyzékek, levélpapírok és borítékok, címkek, csomag-jegyek, áru-mintajegyek, bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák, csinos reklámplakátok és egyéb nyomtatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, diszes bizonyítványok, havi és évi értesítők, jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGYVÉDEK RÉSZÉRE

A legtöbb nyomtatványt raktáron tartjuk, a készleten nem levőt pedig — bármily mennyiségben — raktári áron készítjük el.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb kezelési nyomtatványok, u. m.: napívek, lejáratú jegyzékek, sorsolási értesítések és egyéb ismertetések csinos füzetekben, szerződések, kötelezvények, váltók, biztosítéki okiratok stb.

VIGALMI BIZOTTSÁGOK RÉSZÉRE:

Izléses kivitelű bál meghívók, programok, belépti jegyek, diszes táncrendek stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb családi értesítések elegáns kartonra vagy mindennemű új divatú finom papírra nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.

Nyomatott a „Csokonai“-nyomdában Debreczenben.